Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelma KAISU3

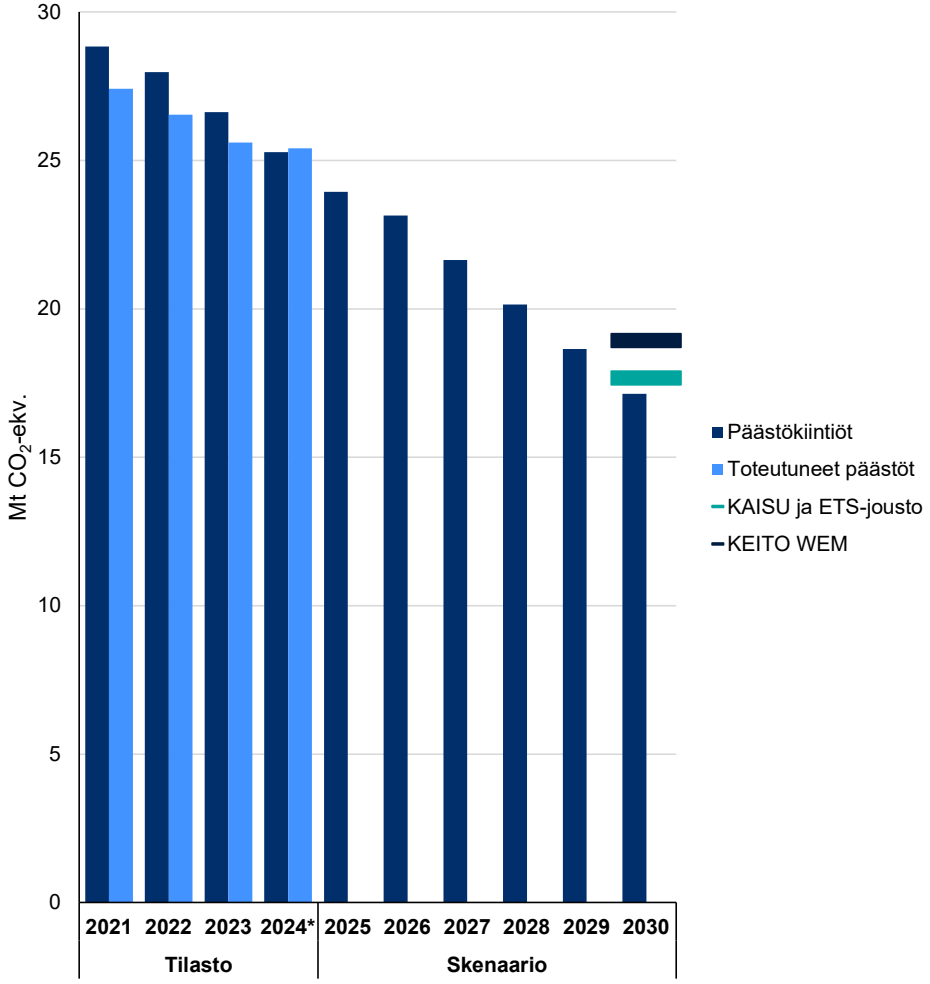
Outi Honkatukia
Ympäristöneuvos
Ilmasto- ja kemikaalit yksikön johtaja
helmikuu 2026

Keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelman (KAISU3) keskeinen sisältö

- KAISUn valmistelun ja mitoituksen lähtökohtina ovat tarvittavat päästövähennystoimet vuoteen 2030 ja näkymät vuoteen 2040
- Vuoden 2030 EU:n taakanjakoasetuksen mukainen velvoite on myös KAISU-suunnitelmassa käytetty mitoitusperuste (-50 % 2030).
- Päästövähennystoimia määritellään taakanjakosektorin koko soveltamisalalle ja linjataan riittävästä määrästä toimia suhteessa Suomen velvoitteisiin ja tavoitteisiin.
- Toimenpiteet muodostavat kokonaisuuden eli toimenpideohjelman, johon sisältyy erilaisia toimia kuten tukia ja erilaisia edistämistoimia.

Taakanjakosektorin tilannekuva

- Sektorin päästöt ovat vähentyneet tasaisesti viime vuosina, kuitenkin vähemmän vuonna 2024.
- EU-velvoitteen mukaan päästöjä tulee vähentää tasolle 17,2 Mt vuoteen 2030 mennessä.
- Velvoite on kuitenkin kumulatiivinen eli koko kausi 2021-2030 lasketaan mukaan.
- Lisäksi käytössä on joustokeinoja, jotka edistävät velvoitteen täyttämistä, erityisesti ETS-jousto.
- KAISU3-laskennassa otetaan huomioon tähänastiset päästöt sekä arvio tulevien vuosien päästökehityksestä.
- Päästövähennystahti ei ole jakson loppuvuosina riittävä, mutta joustojen takia voidaan pysyä velvoitteessa. Laskentaan liittyy kuitenkin epävarmuutta.

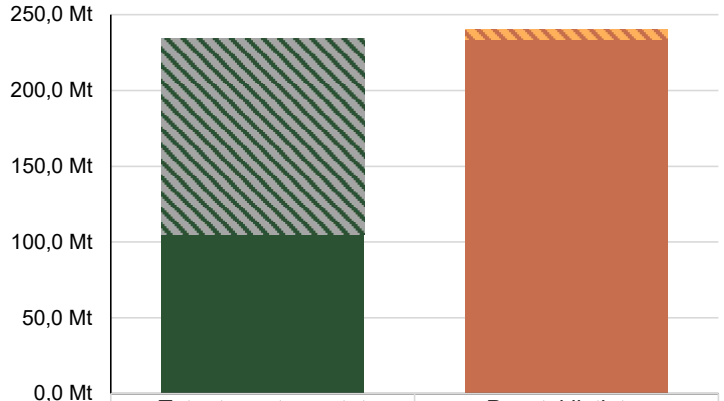
KAISU3 toimenpiteet sektoreittain

SEKTORI	TOIMI	Päästövähennys-vaikutus v. 2030
Liikenne	- Kuorma-autojen hankintatuki ja mikroyritysten SCF-hankintatuki, - Romutuspalkkiokampanja ja tulosidonnainen romutuspalkkio SCF-rahoituksella - Työsuhdeautojen veroetu - Kävelyn ja pyöräilyn valtionavustus - MAL-sopimukset - Julkisen jakeluinfran tuet - Latausavustus taloyhtiöille	**0,18 Mt**
Maatalous	- Biokaasun tuotannon ja käytön edistäminen - Ravinteiden kierrätyksen edistäminen	**0,12 Mt**
Erillislämmitys	- Asumisen SCF-toimet, ml. energianeuvonta - Biopolttoöljyn jakeluvelvoite - Korotettu kotitalousvähennys öljylämmityksestä luopumiseen	**0,12 Mt**
Työkoneet	- Edistämisohjelma - Biopolttoöljyn jakeluvelvoite - T&K tuki	**0,13 Mt**
Muut energiaperäiset ja jätteenpoltto	- Biopolttoöljyn jakeluvelvoitteen korotus - Jätteenpolttolaitoksen CCS-hanke	**0,34 Mt**
	yhteensä	**0,88 Mt**

***SCF** = Social Climate Fund eli EU:n sosiaalisen ilmastorahaston tavoitteena on tukea haavoittuvassa asemassa olevia EU-kansalaisia ja yrityksiä, kun päästökauppa laajenee koskemaan tieliikennettä ja rakennusten erillislämmitystä.

Taakanjakosektorin päästöt voidaan pitää päästökiintiöiden puitteissa pienellä marginaalilla – päästökehitykseen liittyy kuitenkin epävarmuutta

Kumulatiivisten päästöjen summa 2021-2030 (arvio) verrattuna käytössä oleviin päästökiintiöihin ja joustoihin

	Toteutuneet päästöt 2021-2024* ja YM arvio 2025-2030	Päästökiintiöt + täysimääräinen ETS-jousto
YM arvio toimenpideohjelmalla saavutettavasta päästötasosta 2025-2030	129,0 Mt	
Toteutuneet päästöt 2021-2024*	105,0 Mt	
ETS-jousto		6,9 Mt
Päästökiintiöt		233,7 Mt
yhteensä	233,9 Mt	240,5 Mt

- Toimeenpano- ja rahoitustilanne - tarkkoja toimeenpanoaikatauluja ei ole päätetty.
- Vaikutusarvioinnin epävarmuus – lähtötietojen yhteensopivuus, herkkyystarkasteluja ei ole voitu tehdä kattavasti (esim. ETS2-hinta, rahoituksen ajoitus, autokannan kehitys).
- Suurin riskitekijä on toteutuuko arvioitu nykykehitys – riippuu esimerkiksi kotitalouksien ja yritysten päätöksistä, hintakehityksestä ja taloustilanteesta. Toisaalta kehitys voi osoittautua myös arvioitua positiivisemmaksi joidenkin kehityssuuntien osalta.
- Suurin ja haastavin epävarmuus – maankäyttösektorin 2021-2025 tavoitteiden kytkös taakanjakosektorin kiintiöihin.
- Päästötoteuman seuranta ja reagointivalmius ovat kriittisiä tulevina vuosina. Jos jo 2025 jäädään KAISU3-arviota 1 Mt korkeammalle tasolle, niin marginaali puolittuu.

Kiitos!

Outi Honkatukia
p. 029 525 0272

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi